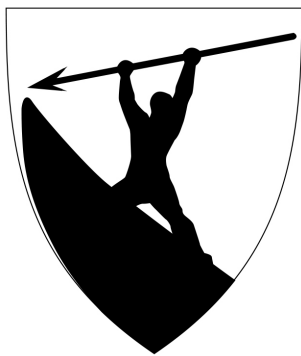

SANDEFJORD KOMMUNE

KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING

2020

VETAKS

VESTFOLD, TELEMARK OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

INNHold / KONTROLLUTVALGETS ÅRSMELDING/ 2020

I	Innledning	03
2	Rammer for kontrollutvalget	04
3	Økonomi	06
4	Sammensetning av kontrollutvalget	08
5	Kompetanse og opplæring	10
6	Sekretariat	12
7	Revisjon	13
8	Kontrollutvalgets arbeid – møter og saker	14
8.1	Regnskapsrevisjon	16
8.2	Forenklet etterlevelseskontroll	18
8.3	Forvaltningsrevisjon	20
8.4	Eierskapskontroll	26
8.5	Øvrige saker	28
9	Konklusjon og avsluttende kommentar	29

I. Innledning

Kontrollutvalget skal årlig rapportere om aktiviteten og resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. I den anledning avgir kontrollutvalget en samlet årsmelding for utvalget sitt arbeid.

Årsmeldingen skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året. Årsmeldingen bør ses i sammenheng med vedtatte planer.

2. Rammer for kontrollutvalget

Kommunestyret har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll med kommunens virksomhet på kommunestyrets vegne.

Ansvaret til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd: «Kontrollutvalget skal påse at

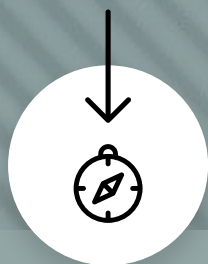
- a. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- b. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- c. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i
- d. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)
- e. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles. Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

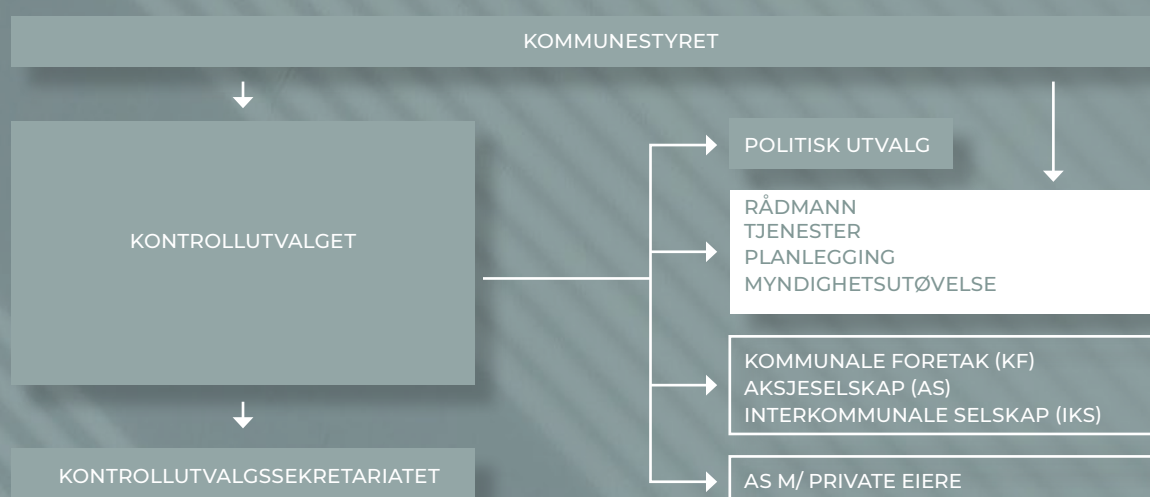
Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøve politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

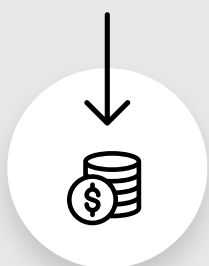

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet, rådmannen og revisor.

En god egenkontroll krever samspill mellom disse.

For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

3. Økonomi

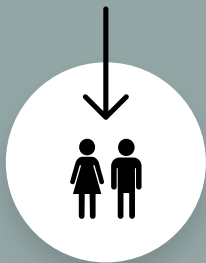
For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget bedt kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den nødvendige aktiviteten for å oppfylle kontrollutvalgets mandat. Kontrollutvalget er i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontrollarbeidet i kommunen.

Regnskapstallene for den samlede kontrollvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap. På neste side følger budsjett- og regnskapstall for 2020.

	BUDSJETT 2020	REGNSKAP 2020
Møtegodtgjørelse folkevalgte	125.000	133.752
Fastlønn folkevalgte	56.000	56.636
Pensjonspremie (arbeidsgivers andel)	-	66
Arbeidsgiveravgift	25.000	26.854
Matvarer til ansatte og besøkende	17.000	7701
Gaver til ansatte	-	286
Annen markedsføring og informasjon	-	900
Kurs- og konferanseutgifter	-	-
Andre utgifter, opplæring kurs	71.000	-
Kjøp av rådgivende konsulenttenester generelt	516.000	420.549
Revisjon	2.500.000	2.500.000
SUM	3.310.000	3.146.744

Utgifter til sekretariatet er ført på posten "Kjøp av rådgivende konsulenttenester generelt". Regnskapsført beløp i 2020 inkluderer ikke betaling for 4. kvartal 2020 på 60.180 kr (ført på regnskapet for 2021).

Utgifter til opplæring og kurs bevilges som regel én gang per valgperiode (året etter valgåret). Ubrukte midler skal derfor overføres påfølgende år. Regnskapet for 2020 burde derfor via egen post for avsetning til bruk neste år vist et beløp på 71.000 kr, men dette ble uteglemt ved regnskapsavslutningen. Rådmannen vil legge opp til at tilsvarende beløp tas inn igjen i budsjettet for 2021 ved kommunestyrets behandling av regnskapsgjennomgangen etter utløpet av 1. tertial.

4. Sammensetning av kontrollutvalget

Krav til uavhengighet og nøytralitet i kontrollutvalgets arbeid fører til at utvalgsmedlemmene ikke kan ha verv som kan komme i konflikt med arbeidet i kontrollutvalget. Av den grunn er det strenge krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven §23-1 tredje ledd.

Valg av kontrollutvalget skal skje på det konstituerende møtet før valg av andre utvalg og nemnder. Utvalget skal ha minst fem medlemmer og minst en av disse skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Utvalgets leder kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt.

Kommunestyret behandlet sak om om nyvalg av kontrollutvalgsmedlemmer i kommunestyremøte 30.04.2020, sak 33/20. Oversikten nedenfor viser faste medlemmer i perioden januar-april og april-desember 2020, samt varamedlemmer for perioden april-desember 2020.

FASTE MEDLEMMER T.O.M. 30.04.20

Leder	Arne Larsen (SV)
Nestleder	Steinar Mathias Svimbil Mørken (Ap)
Medlem	Tale Haugan (Ap)
Medlem	Per Skorge (Frp)
Medlem	Grethe Østgård (H)

FASTE MEDLEMMER F.O.M 30.04.20

Leder	Steinar Mathias Svimbil Mørken (Ap)
Nestleder	Tale Haugan (Ap)
Medlem	Johnny Pettersen (SV)
Medlem	Per Skorge (Frp)
Medlem	Grethe Østgård (H)

VARAMEDLEMMER

VARA FOR ARBEIDERPARTIET

Vara nr. 1	Roar Gunnufsen (Ap)
Vara nr. 2	Ragnhild Ustgård (V)
Vara nr. 3	Bjørn Aamodt (Ap)
Vara nr. 4	Synnøve Lahr (Ap)

VARA FOR SOSIALISTISK VENSTREPARTI:

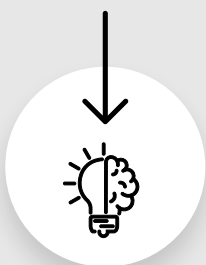
Vara nr. 1	Øyvin Hansen (V)
Vara nr. 2	Helge William Myrseth (MDG)
Vara nr. 3	Merete Jørstad (SV)

VARA FOR FREMSKRITTSPARTIET:

Vara nr. 1	Elise Andersen (Frp)
Vara nr. 2	Ingar Eikbråten (Frp)
Vara nr. 3	Brit Marit Pettersen (Frp)

VARA FOR HØYRE:

Vara nr. 11	Anders Sperre (H)
Vara nr. 2	Bjørn Håvard Bræden (H)
Vara nr. 3	Ellen Gran (H)

5. Kompetanse og opplæring

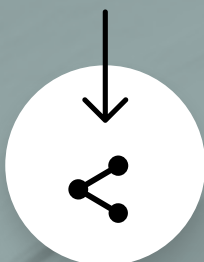
Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (f.eks. høst- og vårkonferanse i regi av VETAKS) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og Forum for kontroll og tilsyn (FKT) sin fagkonferanse. Dette er viktige samlinger for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder. Det blir videre gitt opplæring i ulike temaer i kontrollutvalgets møter fra sekretariatet, revisjonen og administrasjonen.

I kontrollutvalgsmøtet i februar 2020 hadde seniorrådgiver Vibeke Resch-Knudsen hos Fylkesmannen i Vestfold og Telemark (nå Statsforvalteren i Vestfold og Telemark) en gjennomgang av sentrale paragrafer i kommuneloven. Kontrollutvalgets medlemmer på daværende tidspunkt og enkelte varamedlemmer deltok på opplæringen.

Endringer i samfunnet og nye utfordringer for kommunen gir økte krav til kontrollutvalgets faglige nivå. Dette medfører at utvalget fortsatt har behov for å utvikle sin kompetanse, og utvalget vil fokusere på dette i det kommende året.

6. Sekretariat

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i utvalget. Sekretariatet skal etter koml. § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår videre kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget, revisjonen og administrasjon, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

Sekretariat for kontrollutvalget i Sandefjord kommune i 2020 var Deloitte. Kommunen er fra 01.01.2021 medeier i og kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS).

Med oppdrag for 34 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder og Vestfold og Telemark er VETAKS landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 10 årsverk og fast sekretær for kommunen er rådgiver Anja Ottervang Homleid. Daglig leder er Line Bosnes Hegna.

Sekretariatet er uavhengig av kommunens administrasjon og den eller de som utfører revisjon for kommunen. Det er strenge begrensninger til hvem som kan være ansatt i sekretariatet. Den som utfører sekretariatsoppgaver for kontrollutvalget, er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge de retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes ytterligere informasjon om kontrollutvalget og sekretariatet.

7. Revisjon

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Vestfold og Telemark revisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

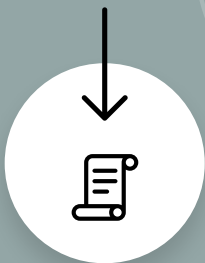
Selskapet leverer revisjonstjenester til 23 kommuner og en fylkeskommune. Kostnadene til revisjon er basert på en avtale mellom kommunen og selskapet, og inneholder de revisjonstjenester som kommunen etter avtalen får levert. Det er også mulig å bestille ytterligere prosjekter og oppdrag fra revisjonen.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Linn Therese Bekken.

Bente Hegg Ljøsterød og Kirsti Torbjørnson er oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer.

Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at det gjennomføres revisjon av kommunen og at den gjennomføres i tråd med gjeldende standarder og regelverk. Dette gjøres blant annet ved at revisor hvert år legger frem egenvurdering av uavhengighet, overordnet revisjonsplan/ revisjonsstrategi og orienterer i hvert møte om det pågående revisjonsarbeidet basert på revisjonsstrategien.

Revisjonens hjemmeside er www.vtrevisjon.no. Her finnes blant annet revisjonens rapporter.

8. Kontrollutvalgets arbeid – møter og saker

Kontrollutvalget har i 2020 avholdt 10 møter og behandlet 83 saker. Til sammenligning ble det i 2019 gjennomført 10 møter og behandlet 82 saker. Kontrollutvalgets aktivitet har vært lik på tross av endrede forutsetninger for gjennomføring av møter på grunn av korona-pandemien.

Kontrollutvalgets møte i mars 2020 ble avlyst. Med unntak av møtet i juni 2020, ble møtene i perioden april - desember 2020 gjennomført digitalt på Teams på grunn av gjeldende retningslinjer for smittevern.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum med unntak av de tilfeller hvor det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet. Saksdokumentene og protokollene ble i 2020 publisert på kommunens nettside. Fra 01.01.21 publiseres også saksdokumentene fortløpende på sekretariatets hjemmeside: www.vetaks.no/sandefjord

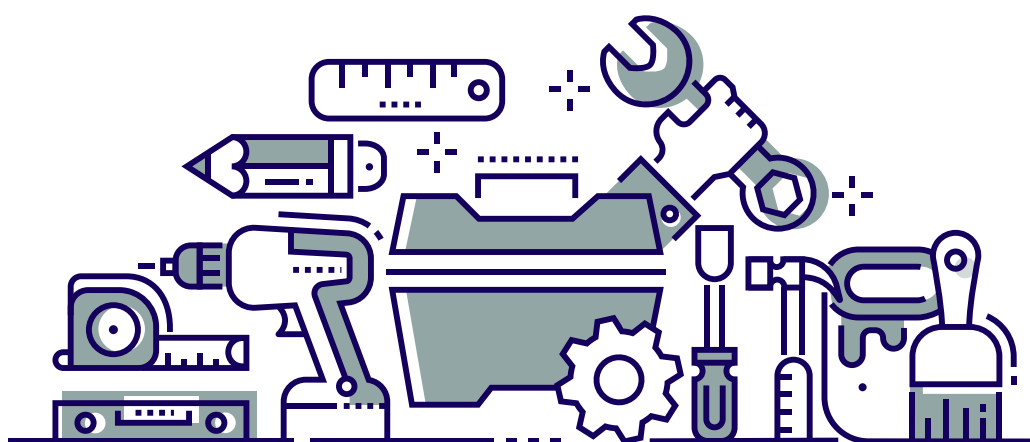
Administrasjonen har i 2020 blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

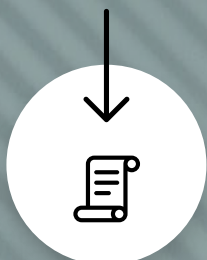
Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets kontrollarbeid.

Kontrollutvalget har flere ulike verktøy for å gjennomføre sitt arbeid.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

KONTROLLUTVALGETS VERKTØYKASSE – VIRKEMIDDELTRAPPEN

8.1 Regnskapsrevisjon

Revisjon av årsregnskapet er en sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi.

Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

I forbindelse med ny kommunelov er oppgavene til revisor knyttet til regnskapsrevisjon noe utvidet. Revisor skal fra og med 2020 etter kommuneloven § 24-5 «se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene.

Nytt for regnskapsrevisor er altså kravet til se på avvik fra budsjett-premisser og rapportere på dette som en del av revisjonsberetningen. Som følge av ny kommunelov er det i § 14-6 også innført krav om at kommunen utarbeidet et «samlet regnskap for kommunen», eller såkalt konsolidert årsregnskap som beskrevet i kommunal regnskapsstandard nr. 14 . (først gjeldende for årsmelding 2021)

Overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjon

Formålet med den overordnede revisjonsstrategien for regnskapsrevisjon er å informere kontrollutvalget på et overordnet nivå om den revisjonsstrategi revisor har lagt for regnskapsåret 2020. I henhold til god revisjonsskikk er planen for revisjon dynamisk for å ta hensyn til eventuelle endringer. Sak om overordnet revisjonsstrategi ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 29.10.20, sak 69/20.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2019 for Sandefjord Bredbånd KF

Kontrollutvalget behandlet årsregnskapet for Sandefjord Bredbånd KF i møtet 23.04.20, sak 22/20. Sammen med årsregnskapet forelå styrets beretning og revisjonsberetning.

Med utgangspunkt i revisjonsberetningen og opplysninger fra revisjonssjef ved behandlingen av regnskapet vurderte kontrollutvalget at selskapets regnskapsrutiner var under betryggende kontroll. Kontrollutvalget hadde for øvrig ingen merknader til Sandefjord Bredbånd KF årsregnskap for 2019.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2019 for Sandefjord kommune

Kontrollutvalget behandlet uttalelse til Sandefjord kommunes årsregnskap 2019 i møtet 07.05.2020, sak 32/20.

Grunnlaget for uttalelsen var det avlagte årsregnskapet, kommunens årsberetning for 2019, revisjonsberetningen og revisors årsmelding til kontrollutvalget i Sandefjord kommune 2019. I tillegg ga ansvarlig revisor og økonomisjef utfyllende muntlig informasjon om årsregnskapet og årsberetningen i møtet.

Kontrollutvalget avga følgende uttalelse:

"Sandefjord kommunes regnskap for 2019 viser kr 3.409.268.772 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr. 75.907.776.

Kontrollutvalget viser til revisors beretning hvor det fremgår at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og at det, i det alt vesentlige gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Sandefjord kommune per 31. desember 2019 og av resultatet for regnskapsåret i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Årsregnskapet med noter og obligatoriske oversikter ble levert til revisjonen innen fristens utløp 15. februar, og revisjonsberetning er avgitt innen fristen 15.4. I sin årsmelding til kontrollutvalget for 2019 opplyser Vestfold og Telemark Revisjon IKS at det ikke er avdekket forhold av vesentlig karakter i regnskapet for 2019. Kontrollutvalget registrerer med tilfredshet at det for 2019 har vært betydelige forbedringer knyttet til avstemming av lønnsposter. Alle avstemminger mottatt ved regnskapsavleggelsen 15.2.20.

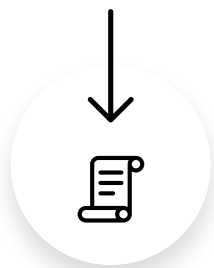
Kontrollutvalget vil gi uttrykk for tilfredshet med at regnskapet fremstår som oversiktlig og at det i 2019 ikke er avdekket vesentlige svakheter i den økonomiske internkontrollen i kommunen.

Kontrollutvalget har ikke ytterligere kommentarer til Sandefjord kommunes årsregnskap for 2019."

Økonomiske uregelmessigheter og misligheter

Det går frem av kommuneloven § 24-7 e) at revisor skal gi skriftlige meldinger om enhver mislighet. Videre går det frem at dersom revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om dette til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende et nytt brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren.

Det ble i 2020 sendt ett nummerert brev: Nummerert brev 1/2020 - Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen for 2019.

8.2 Forenklet etterlevelsesk kontroll

Det går frem av kommuneloven at revisor er pålagt å gjennomføre forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen. Kontrollen skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, og skal gjennomføres med moderat sikkerhet. Kontrollutvalget blir orientert om risiko- og vesentlighetsvurderingen og resultatet av kontrollen.

I kommuneloven § 24-9 er regnskapsrevisor gitt i oppgave å gjennomføre en forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen:

“Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen»

Loven forutsetter at kontrollen gjennomføres med begrensede ressurser og resultatet er basert på en moderat sikkerhet. Kontrollen skal utføres i tråd med revisjonsstandarden RSK301.

Kontrollutvalget behandlet forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen i møtet 24.09.2020, sak 59/20.

Revisor hadde valgt kontroll av offentlige anskaffelser som tema, og i forbindelse med kontrollen ble det gjort et utplukk på ti anskaffelser med beløp over kr 100.000 foretatt i regnskapsåret 2019. For fire av anskaffelsene hadde ikke Sandefjord kommune utarbeidet anskaffelsesprotokoll i henhold til anskaffelsesforskriftens del 1.

Rådmannen avga uttalelse til revisjonen vedrørende den forenklete etterlevelseskontrollen, og denne ble også fremlagt for kontrollutvalget. Der ble det blant annet opplyst følgende:

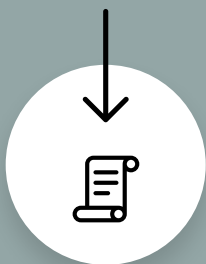
«Det har våren 2020 vært gjennomført en innkjøpsanalyse av alle kommunens kjøp på over 50.000 per leverandør. På bakgrunn av dette blir det satt inn tiltak for å sikre etterlevelse av lov, forskrift og interne prosedyrer, blant annet gjennom:

- Etablering av nye rammeavtaler på ca 40 avtaleområder ila 2020/21*
- Etablering av tydelige, skriftlige retningslinjer for alle med innkjøpsfullmakt*
- Gjennomgang av foreliggende innkjøpsfullmakter og vurdering av å begrense antall med slike fullmakter*
- Intensivering av kursing i regelverk, bestillerløsning og konkurransegjennomføringsverktøy, målrettet mot ulike brukergrupper (oppstart høst 20).»*

På bakgrunn av funnene avga Vestfold og Telemark revisjon IKS en modifisert uttalelse, hvilket innebærer at revisjonen ikke utelukkende kan konkludere positivt på at kommunen i det vesentlige har etterlevd reglene om offentlige anskaffelser.

Som følge av funnene og avgivelsen av den modifiserte uttalelsen ble det også oversendt et nummerert brev til kommunen om disse forholdene. Det nummererte brevet ble fremlagt for kontrollutvalget samtidig som forenklet etterlevelseskontroll i sak 59/20. Kontrollutvalget ba i sitt vedtak om en tilbakemelding fra rådmannen når tiltak for å sikre etterlevelse av lov, forskrift og interne prosedyrer var gjennomført.

På bakgrunn av resultatet i forenklet etterlevelseskontroll ble det i rådmannens ledermøte 12.10.20 vedtatt å utarbeide enkle retningslinjer med tilhørende vedlegg for anskaffelser under nasjonal terskelverdi. Tilbakemeldingen om gjennomførte tiltak ble oversendt kontrollutvalget og behandlet i sak 66/20.

8.3 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, oppnår fastsatte mål, og om ressursene forvaltes effektivt.

Av kommuneloven § 23-3 fremgår det at:

«Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planene.»

Kontrollutvalget er delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Det er videre mulig å gjennomføre forvaltningsrevisjoner i selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget fikk i møtet 27.02.2020 sak 13/20 presentert risiko- og vesentlighetsvurdering for Sandefjord kommune for perioden 2020-2023 utarbeidet av Vestfold og Telemark revisjon IKS. Risiko- og vesentlighetsanalysen danner grunnlaget for plan for forvaltningsrevisjon, som ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 23.04.20, sak 24/20. Kontrollutvalget godkjente planen i sak 30/20. Planen ble oversendt kommunestyret og godkjent i kommunestyremøtet 28.05.20, sak 37/20.

Følgende områder er prioritert i plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023:

- Prosjektstyring - investeringsprosjekter
- Vann og avløp
- Informasjonssikkerhet
- Byggesaksbehandling
- Vold og trusler som berører ansatte i kommunen - skole/HSO
- Velferd for barn og unge
- Etisk arbeid og varsling - Sandefjord kommune
- Etisk arbeid og varsling - Smiløkkka arena. I kombinasjon med eierskapskontroll.
- Anskaffelser - Vestfold Krematorium IKS. I kombinasjon med eierskapskontroll.
- Kommunens håndtering av Corona-situasjonen.
- Klima og miljø - bærekraft
- Bruk av ufaglærte vikarer i HSO/omfang i kroner og hvor ofte, konsekvenser for kvaliteten i helsetjenestene og sykefraværet
- Arkiv og dokumentasjon
- Spesialundervisning/PPT
- Barnevern

Forvaltningsrevisjon - "Skolemiljø i Sandefjord kommune med fokus på elevenes psykososiale skolemiljø"

I kontrollutvalgsmøtet 30.01.20, sak 5/20, fikk kontrollutvalget fremlagt forvaltningsrevisjonsrapport om skolemiljø i Sandefjord kommune. Formålet med prosjektet var å vurdere, med utgangspunkt i opplæringslovens §§ 9 A-4 og 13-10, hvordan skoleeier og skolene arbeider systematisk for å fremme et godt psykososialt miljø for elevene. Følgende problemstillinger ble besvart i prosjektet:

1. Hvordan sikrer Sandefjord kommune, som skoleeier, at skolene arbeider systematisk med å oppfylle kravet om et trygt og godt psykososialt skolemiljø?
2. Hvordan arbeider skolene i Sandefjord kommune for å sikre et trygt og godt psykososialt skolemiljø?

Revisors overordnede konklusjon var at Sandefjord kommune som skoleeier hadde etablert et forsvarlig system for å sikre at kravene i opplæringsloven § 9A-4 blir oppfylt, men at systemet på enkelte områder kan styrkes. Revisor ga følgende anbefalinger:

- Som en del av Sandefjord kommunes forsvarlige system bør det etableres overordnede retningslinjer for melding og oppfølging av avvik i forhold til skolens aktivitetsplikt, jamfør opplæringslovens § 9A-4.
- Sandefjord kommune bør sikre at indikator for resultatmål for mobbing (HOK-sak 040/17) samsvarer med gjeldende indikatorer i Elevundersøkelsen.

Kontrollutvalget tok rapporten til etterretning og innstilte til kommunestyret at rådmannen skulle vurdere de anbefalingene som fremkom i rapporten og be om en tilbakemelding til politisk nivå på hvordan revisjonens anbefalinger er fulgt opp. Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling i sak 16/20.

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Sandefjord Lufthavn AS

Kontrollutvalget fikk fremlagt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll av Sandefjord Lufthavn AS i kontrollutvalgsmøtet 07.05.20, sak 34/20.

Følgende problemstillinger skulle belyses i prosjektet:

Eierskapskontroll - Eierstyring

- Har Sandefjord kommune en eierstyring av Sandefjord Lufthavn AS i samsvar med kommunens eierskapsprinsipper og politiske vedtak?

Eierskapskontroll - Selskapets virksomhet

- Utøves virksomheten i selskapet Sandefjord Lufthavn AS i tråd med lov om aksjeselskaper og i samsvar med selskapets vedtekter?

Forvaltningsrevisjon av selskapet - Innkjøpspraksis i selskapet

- Har Sandefjord Lufthavn AS rutiner for å sikre etterlevelse av lovverk om offentlige anskaffelser?
- I hvilken grad etterlever Sandefjord Lufthavn AS egne rutiner og lovverk ved offentlige anskaffelser?

Vestfold og Telemark revisjon ga følgende anbefalinger knyttet til eierskapskontrollen:

Sandefjord kommune bør:

- sørge for at det fremgår av protokollene fra generalforsamlingene i Sandefjord Lufthavn hvorvidt vedtak er truffet enstemmig eller under dissens.
- sørge for at det er kjønnsbalanse i styret ved Sandefjord Lufthavn.

Sandefjord Lufthavn AS krevde at forvaltningsrevisjonsdelen i rapporten ble unntatt offentlighet, og behandlingen av denne delen av rapporten ble lukket i henhold til kommuneloven § 11-5 2. og 3. ledd. Kontrollutvalget vedtok at innsigelsen skulle oversendes Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) for vurdering. I forkant av

kommunestyrets behandling av rapporten i møte 18.06.20, sak 58/20, gjorde Sandefjord kommune en ny, selvstendig vurdering av rapporten. Kommunen konkluderte med at hele rapporten kunne være offentlig. Kontrollutvalget vurderte på bakgrunn av dette at vedtaket om oversendelse av innsigelse til fylkesmannen kunne bortfalle, og vedtok dette i sak 53/20.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling under sin behandling av rapporten, og ba rådmannen følge opp anbefalingene til revisor.

Bestilling og utsettelse av prosjektplan for prosjektet "Prosjektstyring - investeringsprosjekter"

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonsprosjekt om prosjektstyring i møtet 04.06.20, sak 42/20. Under oppstartsmøtet i midten av juni ble imidlertid Vestfold og Telemark revisjon gjort oppmerksom på at kommunens byggereglement var helt nytt og at det ikke fantes bygg- eller anleggsprosjekter på daværende tidspunkt som var utført i henhold til den nye rutinen. Revisjonen foreslo derfor å utsette gjennomføringen av prosjektet til senere i perioden slik at det kan vurderes prosjekter som er gjennomført etter nytt reglement. Det ble orientert om dette i sak 50/20.

Forvaltningsrevisjon - "Vann og avløp"

På bakgrunn av utsettelsen av prosjektet om prosjektstyring fikk kontrollutvalget fremlagt ny prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet "Vann og avløp" i kontrollutvalgsmøtet 27.08.20, sak 50/20.

Følgende problemstillinger ble besvart i prosjektet:

1. Sikrer kommunen at vannforsyningssystemet har tilstrekkelig mengde og kvalitet?
2. Sikrer kommunen at systemet for avløp av tilstrekkelig kvalitet?

Prosjektet ble lagt frem i kontrollutvalgsmøtet 04.03.21. Vestfold og Telemark revisjon ga følgende anbefalinger i rapporten:

- Fortsette arbeidet med ny hovedplan for vann og avløp
- Vurdere om rapporteringen i regnskap gir tilstrekkelig informasjon om fremdrift på vedtatte formål
- Iverksette tiltak for å sikre vedtatt utskiftingstakt på vann- og avløpsnett
- Iverksette tiltak for å redusere lekkasjeandel fra vannledningsnettet i samsvar med budsjett
- Styrke arbeidet med internkontroll innenfor vann og avløp
- Fortsette arbeidet med beredskapsplaner for vann og avløp, samt å gjennomføre beredskapsøvelser for vann
- Sikre at kommunen utfører sine lovpålagte oppgaver som forurensningsmyndighet

Kontrollutvalget vedtok å ta rapporten til orientering, og innstille til kommunestyret at rådmannen følger opp rapportens anbefalinger, samt gir en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen februar 2022.

Bestilling av forvaltningsrevisjon: "Kommunens håndtering av korona-situasjonen"

Kontrollutvalget bestilte i sak 73/20 prosjekt om kommunens håndtering av korona-situasjonen. Prosjektplanen ble lagt frem i kontrollutvalgsmøtet 10.12.20, sak 79/20 og følgende problemstillinger ble vedtatt:

Problemstilling 1:

I hvilken grad var Sandefjord kommune forberedt på koronapandemien? Hvor det blant annet vil sees på:

- beredskapsplan
- kriseledelse
- beredskapslager
- informasjonskanaler til innbyggerne

Problemstilling 2:

Hvilke tiltak har Sandefjord kommune iverksatt for å gi et forsvarlig og enhetlig tilbud til barn og voksne med nedsatt funksjonsevne innenfor:

- Dagsenter
- Avlastning
- Bemannede boliger
- Forsterkede enheter i skole og barnehage

Kontrollutvalget ba om at intervjuer som gjennomføres av revisjonen også gjøres med de som har vært i frontlinjen under pandemien.

Prosjektet er planlagt levert i 2021.

8.4 Eierskapskontroll

Eierskapskontroll er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll.

I kommuneloven § 23-4 står dette om eierskapskontroll:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres.

Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Plan for eierskapskontroll for inneværende valgperiode ble vedtatt av kontrollutvalget i møte 23.04.2020 sak 23/20. Kontrollutvalget godkjente planen i sak 30/20. Planen ble oversendt til kommunestyret og godkjent i kommunestyremøte den 28.05.20, sak 37/20. Kontrollutvalget har fullmakt til å prioritere hvilke selskaper som skal kontrolleres. I planen ligger følgende selskaper til prioritering:

1. Etikk og varsling - Smiløkkka Arena AS (i kombinasjon med forvaltningsrevisjon)
2. Anskaffelser - Vestfold Krematorium AS (i kombinasjon med forvaltningsrevisjon).

Gjennomført eierskapskontroll 2020

Kontrollutvalget har i 2020 fått levert eierskapskontroll med Sandefjord Lufthavn AS. Fordi eierskapskontrollen ble gjort i kombinasjon med forvaltningsrevisjon er dette prosjektet omtalt i forrige kapittel om forvaltningsrevisjon (s. 23-24).

8.5 Øvrige saker

Kontrollutvalget har i tillegg til tidligere nevnte saker blant annet behandlet følgende:

- Dokumenter fra kommunale eierskap
- Orientering fra rådmannen om ny organisasjonsmodell, Sandefjord kommunes varslingreglementet, urosignaler fra HSO, 10-faktor undersøkelsen og internkontroll
- Reglement for kontrollutvalget
- Revisjonsrapporten "Regnskapsrevisjon 2019 - Rapportering etter løpende revisjon"
- Kontrollrapport og skatteregnskap for 2019 for Sandefjord kommune
- Årsmelding 2019 for kontrollutvalget i Sandefjord kommune
- Budsjett for kontroll og tilsyn
- Invitasjon til medlemskap i *Forum for kontroll og tilsyn*
- Rapportering til kommunestyret - status oppfølging av vedtak (Halvårsrapport 2020)
- Orientering om tertialrapport 1 2020
- Eierskapsmelding Sandefjord kommune 2020
- Budsjett for kontrollarbeidet i Sandefjord kommune 2021
- Orientering om tertialrapport 2 2020
- Møteplan for 2021
- Status for oppfølging av kontrollutvalgets vedtak

Henvendelser

Kontrollutvalget har mottatt og behandlet flere henvendelser fra privatpersoner og ansatte i kommunen i løpet av 2020.

9. Konklusjon og avsluttende kommentar

Årsmeldingen legges med dette frem for kommunestyret. Ved å se møte- og arbeidsplan og årsmelding i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

- Kontrollutvalgets virksomhet har i 2020 blitt påvirket av korona-pandemien. Ett møte ble avlyst, og med unntak av møtet i juni 2020 ble møtene i perioden april - desember gjennomført digitalt.
- Kontrollutvalget har vedtatt å utsette et prosjekt om om prosjektstyring til senere i perioden. Forvaltningsrevisjon om vann og avløp, samt kommunens håndtering av korona-pandemien er bestilt.
- Kontrollutvalget har hatt økt fokus fra media og innbyggere, og har mottatt mange henvendelser.
- Kontrollutvalget har utført og fulgt opp sine oppgaver i tråd med vedtatt møte- og arbeidsplan.

Sandefjord, 08.04.2021

Steinar Mathias Svimbil Mørken
Kontrollutvalgsleder

Anja Ottervang Homleid
Rådgiver VETAKS

VETAKS

VESTFOLD, TELEMAR OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

VETAKS.NO